

Dünyanın istənilən ölkəsində təhsilin əsas istiqamətlərindən biri xarici dildir. Hər bir elm adamı, tədqiqatçı bunu təsdiq edə bilər ki, xarici dildə kifayət qədər bilik, mənba və informasiya mübadiləsi yoxdur, araşdırılan elm, dünya arenasına çıxmır, sadəcə dar çərçivədə ilib qalır. Bu gün müxtalif dünya universitetlərində fəaliyyət göstərən alimlərin özünəməxsus ORCID kodu ilə tanınması, elmi əsərlərinin DOI kodu vasitəsilə Beynəlxalq Elmi Kitabxanaya, Crossref təşkilatı bazasına, o cümlədən, SCOPUS, WEB OF SCIENCES indeksli jurnallara çıxış məhz xarici dilləri bilməyin sayəsindədir.

Hələ ötən əsrin 20-ci illərindən Azərbaycanda xarici dillərin tədrisi önəmli hesab edilmiş, Azərbaycan Pedaqoji İnstitutunda Xarici diller kafedrası və onun əsasında fakültə yaradılmışdır. Daha sonra isə xarici dil mütəxəssislərinin hazırlanmasını yaxşılaşdırmaq məqsədilə 1948/1949-cu tədris ilindən Bakı şəhərində API-nin Xarici diller fakültesinin bazasında Pedaqoji Xarici Diller İstítutu yaradıldı. Həmin tarixdən artıq 75 il keçir. Dövlətimiz, o cümlədən, dünyanın bir çox ölkələrinə kifayət qədər potensiallı kadrları hazırlayan Azərbaycan Dillər Universitetinin indi 75 yaşı var və bu təhsil ocağı hazırda dünyanın müasir standartları ilə ayaqlaşmağa çalışaraq, qapılarını tələbələrinin üzüne geniş açır.

Mədəni ruhu, pozitiv atmosferi ilə seçilən bu universitet qədim ənənələri qorumaqla yanaşı, Şərq mədəniyyətini və Qərb təfəkkürünü özündə cəmləşdirir. Əbəs yerə ADU-nu Şərqlə Qərbin qovşağından olan bir təhsil ocağı adlandırmadıq. Burada aparıcı dünya ölkələrinin – Almaniya, Fransa, İtaliya, İspaniya, Koreya, Amerika, Yaponiya, İndoneziya, Avstriya və s. ölkələrin mərkəzləri fəaliyyət göstərir. Tələbələr müvafiq ixtisaslar üzrə seçdiyi ölkəni yalnız nəzəri biliklər əsasında deyil, həm də aidiyyatı olan mərkəzlərdə o ölkənin mühitini, ənənələrini və ab-havasını duyaraq, həmin ölkələrin səfirləri və nümayəndələri ilə tez-tez görüşərək təhsil alırlar.

Fərqli və vurğulamaq lazımdır ki, son dövrlər ADU-nun multikultural əlaqələri akademik Kamal Abdullayevin sayəsində daha da genişlənmişdir. Burada Serbiya, Macarıstan, Pakistan, Yunanistan kimi ölkələrin mərkəzləri də fəaliyyət göstərməyə başlamışdır. Yeni yaradılmış mərkəzlərdən Erməni Araşdırımlar

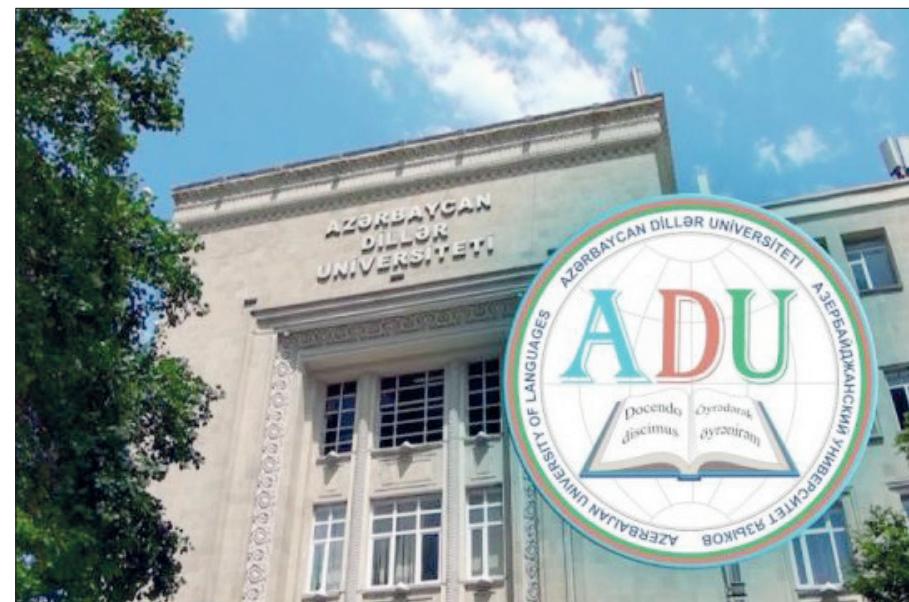
L.Berne demişken, alim bank xəzinəlarına oxşayır, onun əlində böyük xəzinələrin açarı var, amma bu xəzinələr onun deyil. Diller Universitetinin alimləri, müəllimləri də əllərində xəzinə açarı daşıyırlar. O açarlar ki, dünyadan müxtalif ölkələrində xəzinələri açmaq potensialına malik kadrlardır. Danılmaz faktdır ki,

bu universitetin yetirmələri istər tərcüməçi, istər siyasetçi, istər tədqiqatçı kimi bir çox ölkələrdə çalışırlar. Hazırda Azərbaycanın digər təhsil ocaqlarında xarici dillər üzrə fəaliyyət göstərən kadrların da böyük əksəriyyəti ADU-nun payına düşür.

Bütün dünyani hazırlıqsız saran koronavirus pandemiyası zamanı tədris prosesinin pozulmaması məqsədilə ADU-da elektron kitabxana, Pdf. dərs vəsaitləri tələbələrə əlçatan olmuş, informasiya tex-

SƏRBƏST

Şərq və Qərb mədəniyyətinin qovşağından yerləşən ali təhsil ocağı

nologiyaları, virtual məkanın idarə olunması üzrə təkmilləşdirilmə təlimləri keçirilmişdir. Bununla yanaşı, artıq universitetin elektronlaşdırılması istiqamətində əsaslı addımlar atılmış, növbəti tədris ilindən etibarən elektron jurnal, tələbə-müəllim kabinet və s. innovativ yeniliklərin tətbiqinin nəzərdə tutulmasını isə şəffaflığın artırmasına xidmət edəcək nüanslardan biri kimi dəyərləndirmək olar.

sitetin potensiallı qıçılcımlarını atəşə çevirmək üçün mütəxəssislərin cəlb olunduğu ixtisasartırma kursları, beynəlxalq konfranslar, Nizami layihəsi və PETRA layihəsində iştirak da son beş ilde ADU-nun inkişafı baxımından atılan önemli addımlardandır. 2017–2018-ci illərdə şəxsən iştirak etdiyim Beynəlxalq PETRA layihəsi Azerbaycan, İspaniya, Finlandiya, Türkiyə, Macarıstan və Av-

riyadan, ümumilikdə, 14 universitet ilə birlikdə Azərbaycan universitetlərində ali təhsilin keyfiyyətinin inkişaf etdirilməsi məqsədi daşıyır. Müxtəlif ölkələrin universitetlərində təşkil olunan seminarlardan ən əsası isə 2018-ci ilin iyun ayında Finlandiyada təşkil edilənlər idi. Çünkü bu seminarlar hələ xəbərsiz olduğumuz, 2020-ci ildə dünyani bürüyəcək koronavirus zamanı xüsusi önem kəsb edəcək distant təhsilə həsr olunmuşdu. ADU-nu təmsil edən mütxəssisler olaraq, biz, artıq 2018-ci ildə distant təhsil – elektron təhsil – elektron kitabxana – elektron laboratoriyaların yaradılması, müəllim və tələbələr üçün xüsusi bir portal olan MODLE-nin seçilməsi, dərs materiallarının, qiymətləndirmə meyarlarının, tələbələrin iştirakının hətta müzakirəsinin bu portaldə izlənməsi mexanizminin izahatı ilə tanış olmuşdur.

Bütün bu qeyd etdiklərimizin, bəlkə qeyd etməyi unutduqlarımızın fonunda ADU-da son dövrlərde rektor, akademik Kamal Abdullayev tərəfindən aparılan islahatlar, innovativ addımlar bu gün 75 yaşını qeyd edən universitetin təbrik üçün ən gözəl hədiyyələrdir. Yeri gəlmışkən, beynəlxalq arenaya doğru irəliləmənin təsdiqi olaraq, Azərbaycan ali təhsil məkanında ilk dəfə olaraq universitetimizin QS beynəlxalq reyting cədvəlində 301-340-ci yerdə layiq görülməsi münasibətlə bütün universitet kollektivini və rektor, akademik Kamal Abdullayevi ürəkdən təbrik edirik.

Yetmiş beş yaşlı ADU-nun gövdəsi ilə budaqlarını müqayisə etdikdə, onun böyük bir inkişaf yolu keçdiyini görməmək mümkün deyil. Yazın gəlisi ilə çəçəklənən tumurcuqlar kimi universitetin inkişafı və müəllim-tələbələrin rifikasi üçün atılan hər bir addım və yenilik gələcəyin meyvələrindən, faydalı bəhərindən xəber verir.

**Vüsalə AGABƏYLİ,
filologiya üzrə fəlsəfə
doktoru, dosent**

P.S. "Xalq qəzeti"nin kollektivi də Azərbaycan Dillər Universitetinin 75 yaşını təbrik edir, ADU-nun professor-müəllim heyəti və tələbələrinə uğurlar arzulayırlar.